

Interreg
Polska-Słowacja
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

SZCZAWNICA I SPISKA BELA WCZORAJ I DZIŚ

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ Z EUROPEJSKIEGO
FUNDUSZU ROZWOJU REGIONALNEGO ORAZ BUDŻETU PAŃSTWA
ZA POŚREDNICTWEM EUROREGIONU „TATRY” W RAMACH PROGRAMU
WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ INTERREG
V-A POLSKA-SŁOWACJA 2014-2020.

SZCZAWNICA I SPIŠKA BELA

WCZORAJ I DZIŚ

„*Na szczawnickim deptaku*” to album dawnych fotografii i rycin piętna, niezwyklejch walorów historycznych, kulturowych i przyrodniczych, a zarazem opowieść o uzdrowisku.

Tytułowy szczawnicki deptak to szeroki chodnik - promenada, miejsce przechadzki, serce uzdrowiska, tam spotykali się goście, górale i ci to ten kurort budowali.

Album zawiera przeszło 100 archiwalnych fotografii głównie autorstwa Awita Szuberta – jednego z najlepszych polskich fotografów wieku XIX., ale i innych; znalazły się tam także kolorowe zdjęcia dzisiejszej promenady nad Grajcarkiem autorstwa Zbigniewa Lacha.

Książka składa się z kilku rozdziałów:

- Deptak
- Goście w kurorcie
- Eskapady w Pieniny i okolice Szczawnicy
- Górale
- Górale w walce o Niepodległą
- Szczawnicka promenada

Każdy fotograficzny rozdział poprzedza tematyczny esej. Każda fotografia i rycina w albumie to osobna fiszka z dokładnym opisem miejsca, stanowiąca rozwinięcie treści z eseju do każdego rozdziału.

Album „*Na szczawnickim deptaku*” to połączenie malowniczych krajobrazów Pienin, widoków uzdrowiska Szczawnica z licznymi zabytkami historycznymi oraz z ludźmi: gośćmi i góralami, którzy sprawili, że ten urokliwy zakątek stał się niezwykle ważnym miejscem na mapie kulturowej i turystycznej.

Barbara Węglarz – etnograf, kustosz Muzeum Pienińskiego im. J. Szalaya w Szlachtovej oddziale Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu. Autorka scenariuszy i kuratorka kilkudziesięciu wystaw muzealnych poruszających tematy z historii uzdrowiska w Szczawnicy i etnografii regionu. Autorka książek popularnonaukowych: „Szalay 1802-1876” (Szczawnica 2016), przewodnika turystyczno-historycznego „Spacerkiem po starej Szczawnicy i Rusi Szlachtozkiej” (Pruszków 2011), „Szłaku godeł szalayowskich” (Szczawnica 2010), publikacji związanych z wystawami muzealnymi m.in. „Stadniccy w Szczawnicy” (2008, 2013) i „Szczawnickie atelier Awita Szuberta” (2010) opracowań dotyczących stroju pienińskiego i rolnictwa w książce „Kultura ludowa Górali Pienińskich” pod redakcją Katarzyny Ceklarz i Urszuli Janickiej Krzywdy (Kraków 2014), licznych artykułów m.in. w periodyku „Prace Pienińskie”, miesięczniku „Polski Region Pieniny” i prasie lokalnej, współautorka publikacji „Żydzi w szczawnickim kurorcie” (Szczawnica 2005), biogramu „Józef Szalay” w Polskim Słowniku Biograficznym.

SZCZAWNICA A SPIŠSKÁ BELÁ

VČERA A DNES

„*Na szczawnickim deptaku*” je album starých fotografií a rytín plných mimoriadnych historických, kultúrnych a prírodných hodnôt a zároveň príbeh o kúpeľnom meste.

Centrálny szczawnicki deptak je široký chodník - promenáda, miesto prechádzok, srdce kúpeľov, kde sa stretávali hostia, goralí a Ti, ktorí toto stredisko budovali.

Album obsahuje viac ako 100 archívnych fotografií hlavne autorstva Awita Szuberta – jedného z najlepších poľských fotografov 19. storočia, ale aj iných; boli tam zahrnuté aj farebné fotografie dnešnej promenády nad Grajcarkom autorstva Zbigniewa Lacha.

Knižka pozostáva z niekoľkých kapitol:

- Pešia zóna
- Hostia v kúpeľoch
- Výlety do Pienin a v okolía Szczawnice
- Goralí
- Goralí v boji o nezávisle Poľsko
- Promenáda v Szczawnici

Pred každou fotografickou kapitolou sa nachádza tematický esej. Každá fotografia a rytina je v albume ako samostatná karta s podrobným opisom miesta, čo je rozšírenie obsahu eseje ku každej kapitole.

Album „*Na szczawnickim deptaku*” je kombinácia malebných krajín Pienin, výhľadov na kúpeľné mesto Szczawnica s viacerými historickými pamiatkami a ľuďmi: návštevníkmi a goralmi, ktorí urobili toto čarujúce zákutie mimoriadne dôležitým miestom na kultúrnej a turistickej mape.

Barbara Węglarz – etnograf, kurátor Pieninského múzea J. Szalaya v Szlachtovej pobočky Regionálneho múzea /Muzeum Okręgowego/ v Nowym Sączu. Autorka scenárov a kurátorka niekoľkých desiatok múzejných výstav, týkajúcich sa tém z dejín kúpeľov v Szczawnici i etnografii regiónu. Autorka populárnych a vedeckých kníh: „Szalay 1802-1876” (Szczawnica 2016), turistického a historického sprievodcu „Spacerkiem po starej Szczawnicy i Rusi Szlachtozkiej” (Pruszków 2011), „Szłaku godeł szalayowskich” (Szczawnica 2010), publikácii spojených s múzejnými výstavami najmä „Stadniccy w Szczawnicy” (2008, 2013) a „Szczawnickie atelier Awita Szuberta” (2010), štúdií týkajúcich sa pieninského kroja a poľnohospodárstva v knihe „Kultura ludowa Górali Pienińskich”, kde vedúcou redaktorkou bola Katarzyna Ceklarz a Urszula Janicka Krzywda (Kraków 2014), viacerých článkov najmä v periodikume „Prace Pienińskie”, mesačníku „Polski Region Pieniny” a miestnej tlači spoluautorka publikácii „Żydzi w szczawnickim kurorcie” (Szczawnica 2005), stručného životopisu „Józef Szalay” v Poľskom biografickom slovníku.